

Ηουνδρομή εν Ἑλλάδι ἐτησ. δρ. 12, ἐξάμ. 6. — Ἐν τῇ Ἐκτετακτῇ ἐτησ. φρ. γρ. 15, ἐξάμ. 8. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων. Τιμὴ φύλλου λ. 80.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΓΓΓΛΕΣΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

✻ Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1890 ✻

ΑΡΙΘ. 14

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Κυρίαί καὶ κύριοι, ἄθηναῖοι καὶ ἄθηναῖαι, ἑλληνίδες καὶ ἑλληνες, γνωρίζετε τὸν ἀξιότιμον κ. ΝΟΥΜΑΝ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ; Ἐτυχε νὰ τὸν ἰδῆτε ποτέ, ἔτυχε νὰ σχετιθῆτε μαζί του, ἔτυχε ν' ἀκούσετε ποτέ περὶ αὐτοῦ; Ὑποθέτομεν ὅτι ὄχι. Καὶ σὰς συλλυπούμεθα ἐξ ὅλης καρδίας. Καλλιτέραν γνωριμίαν, τρυφερότεραν γνωριμίαν, γλυκυτέραν γνωριμίαν, εὐαρεστοτέραν γνωριμίαν, ἀπολαυστικότεραν γνωριμίαν, θὰ ἦτον ἀδύνατον νὰ κάμετε. Δὲν ἤξεύρομεν ἀκριδῶς πῶς ἐπιθυμεῖτε τοὺς φίλους σας. Ἀλλ' ἂν ἰδανικὸν φίλου θάειχατε ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἠμποροῦσε συγχρόνως νὰ εἶνε ζωηρός, εὐγλωττος, περιπαθής, φαιδρός, ἄδρός, κομψός, χαρίεις, διδακτικός, ἐξεγερτικός, ὠφέλιμος, ὅστις θὰ ἠδύνατο ἀλληλοδιαδόχως καὶ διαρκῶς νὰ σὰς τέρπῃ, νὰ σὰς ἠδύνῃ, νὰ σὰς συγκινῇ, νὰ σὰς ἐμβάλλῃ εἰς δέξεις, νὰ διεγείρῃ μυρία ἐξ ὑπαρμοδῆς ποικιλώτατα καὶ ἀντιτιθέμενα συναισθήματα εἰς τὴν ψυχὴν σας, νὰ ὁμιλῇ καὶ εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ εἰς τὰς αἰσθήσεις σας καὶ εἰς τὸ πνεῦμα σας, φίλον συγκεντροῦντα ὅλα αὐτὰ τὰ προσόντα, σύντροφον συγκεντροῦντα ὅλα τὰ προσόντα αὐτά, δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ ἐκλέξετε ἄλλον παρὰ τὸν ἀξιότιμον κ. ΝΟΥΜΑΝ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν γνωρίζετε, ἀναλαμβάνομεν προθύμως νὰ σὰς τὸν συστήσωμεν ἡμεῖς.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΔΩΔΕ

ναλαμβάνομεν χάριν συστάσεως ἥτις τοῦ εἶνε περιττή, ἀλλὰ διὰ νὰ τοῦ δώσωμεν τὸν καιρὸν νὰ τελειώσῃ τὴν τουαλέτταν του.

✻

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ εἶνε μυθιστόρημα τοῦ Ἀλφὸνς Δωδέ. Καὶ εἶνε τὸ νέον μυθιστόρημά μας. Περὶ τοῦ συγγραφέως δὲν πιστεύομεν νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς ποῦ νὰ μὴν ἔχῃ ἀκούσῃ. Τὸ ὄνομά του περιτρέχει ἀπὸ τόσων ἐτῶν τὸν κόσμον, καὶ τόσον τρανῶς σαλπίζομενον ὑπὸ τῆς Φήμης, ὥστε βεβαίως θὰ ἔχῃ φθάσῃ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς γωνίας τῆς γῆς ὅπου καὶ δύο ἢ τρεῖς μόνον ἄνθρωποι πολιτισμένοι καὶ ἀναγινώσκοντες εὐρίσκονται. Εἶνε προβηγκιανὸς καὶ εἶνε εὐρωπαῖος. Εἶνε παριδινὸς καὶ εἶνε κοσμοπολίτης. Εἶνε γάλλος καὶ εἶνε πανυψηλός. Γνωστὴ εἶνε παγκοίνως ἢ κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῶν τοῦ αἰῶνος τούτου ἐπελθοῦσα ἐν Γαλλίᾳ μεγάλη φιλολογικὴ μεταβολή, ὡς πρὸς τὸ μυθιστόρημα ἰδίως. Καὶ ἐκ τῶν ζώντων πρωτεργατῶν αὐτῆς, μαζί με τὸν Γκονκούρ καὶ τὸν Ζολά, ὁ Δωδὲ θεωρεῖται ὡς ὁ

ἐπιφανέστερος ἀντιπρόσωπος τῆς συγχρόνου γαλλικῆς φιλολογίας εἰς τὸ εἶδος τοῦτο. Μεταξὺ δὲ καὶ τῶν τριῶν, ὁ Δωδὲ δύνатаινά θεωρηθῇ ὡς ὁ δημοτικώτερος. Ἡ θορυβώδης φήμη τοῦ Ζολά δὲν προέρχεται ἐξ ἀγάπης τοῦ δημοσίου πρὸς αὐτὸν ἢ ἐκ συμπαθείας πρὸς τὰ ἔργα του. Ἀλλὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Δωδέ αὐτοὶ εἶνε κυρίως οἱ λόγοι. Τὰ ἔργα αὐτοῦ συνενόουν δύο σπανιώτατα προσόντα: εἶνε ταυτοχρόνως ἔργα πολλῆς φιλολογικῆς ἀξίας καὶ εἶνε προσιτώτατα εἰς παντὸς εἰδους ἀναγνώστας. Ὁ συγγραφεὺς τῶν γνωρίζει βαθέως τὴν δύσκολον τέχνην ν' ἀρέσῃ καὶ εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ εἰς τοὺς πολλούς. Καταλληλότατος ἐπομένως διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προμηθευτῆς περιοδικοῦ ἢ ἐφημερίδος, ἐκ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ παρέχων εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν ἔργα ὄχι κοινὰ, ἀπευθυνομένων δὲ συγχρόνως πρὸς τὸ πολὺν δῆμος. Καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐξελέξαμεν. Δὲν ἀμφιδάλλομεν δὲ ὅτι χάρις εἰς ἡμᾶς ὁ συμπαθητικὸς, ὁ νευρικός, ὁ εὐστροφὸς, ὁ πνευματώδης, ὁ σπινθηροδόλος, ὁ αἰσθηματικός, ὁ εὐπετής Δωδὲ, ὁ Δωδὲ ὁ λεπτότατος φιλόσοφος, ὁ Δωδὲ ὁ βαθύτατος παρατηρητής, ὁ Δωδὲ ὁ οἷματος ψυχολόγος, ὁ ἐπίσης δεξιὸς ἀνατόμος καὶ ζωγράφος, ὁ ἐξ ὑπαρμοδῆς εὐθυμὸς καὶ μελαγχολικὸς μελετητῆς τῶν ἀνθρωπίνων, ὁ δημιουργὸς τόσων τύπων φυσικῶν, ζωντανῶν, ἐλκυστικῶν, ἀλυσμονήτων, θ' ἀποκτήσῃ κ' ἐν Ἑλλάδι τὴν δημοτικότητα, ἥς ἀπολαμβάνει πανταχοῦ. Τὰ ὀλίγα αὐτὰ ὑπεραρκούν διὰ τὸν συγγραφέα. Τώρα ὀλίγα ἐπίσης καὶ διὰ τὸ μυθιστόρημά του, δηλαδὴ τὸ ἰδικόν μας. Μεταξὺ τῶν τύπων αὐτοῦ τούτων, μεταξὺ τῶν ἔργων τούτων αὐτοῦ, ἐκ τῶν κατεχόντων τὴν πρώτην θέσιν, ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπιτυχῶν, ἐκ τῶν μᾶλλον πεφημισμένων, ἐκ τῶν μᾶλλον δημοτικῶν, εἶνε καὶ ὁ ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ. Τὸ μυθιστόρημα εἶνε ἐκ τῶν νεωτέρων τοῦ Δωδέ. Καὶ ὅταν ἐδημοσιεύθῃ, ἐξεδοθῇ, μαζί με τὸ γαλλικὸν κείμενον, τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καὶ ἀγγλιστὶ ἐν Λονδίῳ καὶ Νέα Ὑόρκῃ, γερμανιστὶ ἐν Βερολίῳ καὶ Βιέν-

Νὰ σὰς τὸν συστήσωμεν, δηλαδὴ νὰ σὰς τὸν παρουσιάσωμεν ἀπλῶς. Διότι ἀνάγκην συστάσεως δὲν ἔχει. Εἶνε ἐκ τοῦ σπανίου εἰδους τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι φθάνει νὰ ἐμφανισθοῦν μόνον διὰ νὰ κατακτῇσιν. Εἶδος Καισάρων. Ἥλλα, μὲ εἶδαν, ἐνίκησα! καὶ θὰ σὰς ἐμφανισθῇ ἀπὸ τοῦ ἀμέσως προσερχοῦς φύλλου τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου». Ἀλλὰ προτοῦ ἔλθῃ ὁ ἴδιος νὰ σὰς γοντεύσῃ μετὰ τὴν χάριν του, μετὰ τὴν δύναμίν του, μετὰ τὴν περιπάθειάν του, μετὰ τὴν γλυκύτητά του, μετὰ τὴν φιλοσοφικότητά του, μετὰ τὴν καυστικότητά του, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ σὰς εἰπωμεν ὀλίγας λέξεις περὶ αὐτοῦ, ὄχι ἐπα-